

GOVERNMENT OF KARNATAKA
KARNATAKA STATE PRE – UNIVERSITY EDUCATION EXAMINATION BOARD
II YEAR PUC EXAMINATION – 2022
SCHEME OF VALUATION

Subject Code : 23

Subject : LOGIC

- I.** ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ **10x1=10**
1. ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಾಪಕ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪಕ ಸಂಗತಿ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
  2. ಸಾದೃಶ್ಯಾನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಹೋಲಿಕೆ/ಅನುರೂಪತೆ
  3. ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ತ ಅಂಶಗಳನ್ನು / ಎಲ್ಲಾ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಏಣಿಸಿ/ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು
  4. ಯಾರು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲತತ್ವ / ನಿಯಮ
  5. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಇಂದ್ರಿಯ ಗ್ರಹಿಕೆ
  6. ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಣವು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.
  7. ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಾದಿ/ಅಂಶವೇ ಕಾರಣಾಂಶ
  8. ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೆ ಬಹುಕಾರಣ ತತ್ವ/ ಅನೇಕತತ್ವ
  9. ಜೆ.ಎಸ್.ಮಿಲ್
  10. ಹೌದು
  11. ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷಾದಾರಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡ ವಿವರಣೆ
  12. ಒಂದು ಘಟನೆಯು ಘಟಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
  13. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆ
  14. ತಾರ್ಕಿಕ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಾಗ ತಾರ್ಕಿಕ ದೋಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
  15. ಭ್ರಮೆ/ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಪ್ಪಾದ ಗ್ರಹಿಕೆ
- II.** ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ **10x2=20**
16. 1) ಯದಾರ್ಥ ವಿಗಮನ (Proper Induction)
2) ಆಯದಾರ್ಥ ವಿಗಮನ(Improper Induction)
  17. ಅಯದಾರ್ಥ ವಿಗಮನದ ಒಂದು ವಿಧ, ಘಟನೆಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸುವುದು ಜೊತೆಗೆ ಅನುಭವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ.
  18. 1. ಅವಲೋಕನ (Observation)
2. ಪ್ರಯೋಗ (Experiment)
  19. 1) ಜೆ.ಎಸ್ ಮಿಲ್
2) ಬೇನ್
3) ಡೇವಿಡ್ ಹ್ಯೂಮ್
  20. 1) ಅನವಲೋಕನ (Non –Observation)
2) ದುಷ್ಪಾವಲೋಕನ (Mal- Observation)
  21. 1) ಭಾವಾತ್ಮಕ ಕಾರಣಾಂಶ
2) ನಿಷೇದಾತ್ಮಕ ಕಾರಣಾಂಶ

22. 1. ಸಮರೂಪ/ಸಜಾತಿ ಅಂತರ್‌ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣ
 2. ಅಸಮರೂಪ/ವಿಜಾತಿ ಅಂತರ್‌ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣ
 23. ಎರಡು

24. A_1BC P_1QR

A_2BC P_2QR

A_3BC P_3QR

:: A ಕಾರಣವು P ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ.

25. ಎರಡು / ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಕಲ್ಪನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಧ್ವಂಸ ಉಪಕಲ್ಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

26. 1) ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠೆ – Subjective

2) ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠೆ – Objective

27. 1. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ – Analysis

2. ಸಂಯೋಜನೆ / ಸರಪಳಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ – Concatenation

3. ಅಂತರ್ಗತವಿಕೆ/ ಸಮಾವೇಶನೆ – Subsumption

28. ತಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಮಾತಿನಿಂದ ಸೋಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಬಲಪ್ರದರ್ಶನ/ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೋಲಿಸುವುದು

ಉದಾ: ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣದ ಚೀಲವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಬುರುಡೆಯನ್ನು ಸೀಳುವೆ.

29. ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯೇ ಸಮಯವಾಯಿ ಕಾರಣ..

ಉದಾ: ಮಡಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಚೇಡಿಮಣ್ಣು

30. 1) ಧರ್ಮ ಪರಿಣಾಮ

2) ಲಕ್ಷಣ ಪರಿಣಾಮ

3) ಅವಸ್ಥ ಪರಿಣಾಮ

III. (A) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ 10 ರಿಂದ 15 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ

ಉತ್ತರಿಸಿ

4x5=20

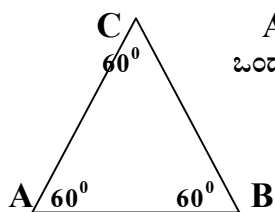
31. ತರ್ಕಸಾಮ್ಯ/ ಊಹಾನಾ ಸಾಮ್ಯ

ಇದು ಅಯಥಾರ್ಥ ವಿಗಮನದ ಎರಡನೇ ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಗಮನದ ಜಿಗಿತ ಕಂಡು

ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಘಟನೆಯಿಂದ ಒಂದು

ಸಾಮಾನ್ಯ ತರ್ಕವಾಕ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಅಥವಾ ಹೋಲಿಕೆಯ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಚಿತ್ರದ

ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

$ABC = 180^0, \angle AB=60^0, \angle BC=60^0, \angle CA=60^0$ Material cause

ಒಂದು ತ್ರಿಭುಜದ ಮೊತ್ತ = 180^0 ಎಂಬುದಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವುದು.

32. ಅವಲೋಕನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಮಹತ್ವ

ಅವಲೋಕನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸೀಮಿತ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಉದಾ: ದೂರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೂರದರ್ಶಕ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ, ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ಸೈತಾಸ್ಕೋಪ್, ಜ್ವರದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಧಾರ್ಮಾ ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

33. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರಣ

ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಕಾರಣವು ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುನಃ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಕಾರಣ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣಗಳು.

1. ಭೌತಿಕ ಕಾರಣ – Material cause
2. ರೂಪಾತ್ಮಕ ಕಾರಣ – Formal cause
3. ಶಕ್ತ ಕಾರಣ – Efficiency cause
4. ಅಂತಿಮ ಕಾರಣ – Final cause

34. ಅವಶಿಷ್ಟ/ ವ್ಯವಕಲನ/ ಶೇಷ ವಿಧಾನ

ಈ ವಿಧಾನದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಜಿ.ಎಸ್ ಮಿಲ್ ರವರು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹಿಂದಿನ ವಿಗಮನಗಳಿಂದ ಅದರ ಕೆಲವು ಪೂರ್ವಾಂಗಗಳ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದ ಭಾಗವನ್ನು ಆ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಂತರ ಉಳಿದ ಭಾಗವು ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳ ಪೂರ್ವಾಂಗವಾಗಿದೆ.

ಸಾಂಕೇತಿಕ ಉದಾಹರಣೆ ತಿಳಿದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಪೂರ್ವಾಂಗ	ಉತ್ತರಾಂಗ
ABCD ಎಂಬುದು	P ತಿಳಿದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
B Q ಎಂಬುದು	Q ತಿಳಿದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
C R ಎಂಬುದು	R ತಿಳಿದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
D S ಎಂಬುದು	S ತಿಳಿದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

:: A ಯು P ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪೂರ್ವಾಂಗಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ABCD ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ BCD ಪೂರ್ವಾಂಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದಾಗ "A" ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ P Q R S ಎಂಬ ಉತ್ತರಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ Q R S ನನ್ನು ಕಳೆದಾಗ "P" ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವ್ಯವಕಲನ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ Aಯು Pನ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾವು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪೂರ್ವಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದು ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದು ಕಾರ್ಯ.

35. ಆಧಾರ ಕಲ್ಪನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

1. ಆಧಾರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಸುಸಂಬಂಧವಾಗಬೇಕು.
2. ಆಧಾರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಆತ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಬಹುದು.
3. ಆಧಾರ ಕಲ್ಪನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.
4. ಆಧಾರ ಕಲ್ಪನೆಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.
5. ಆಧಾರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು

ಇವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದು.

36. ಸಂಭವನೀಯತೆಯ ಆಧಾರಗಳು

ಒಂದು ಘಟನೆಯು ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಸಂಭವನೀಯತೆ ಕಾರ್ವೆಥ್ ರೀಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಭವನೀಯತೆಯ ಆಧಾರಗಳಾದ 1) ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ 2) ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

37. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ/ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆಯ ಮಿತಿಗಳು

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿವರಣೆಯ ಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ

1. ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗುಣಗಳಾದ ಉದಾ: ಬಣ್ಣ, ವಾಸನೆ, ಶಬ್ದ, ರುಚಿ, ಬಿಸಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗದು.
2. ಮೂಲಭೂತ ಗುಣಗಳು ಹಾಗೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗದು ಉದಾ: ವಿಸ್ತಾರ, ಆಕೃತಿ, ತೂಕ, ಚಲನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗದು.
3. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆಯ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗದು ನಿಯಮಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗದು.

38. ಸತ್ಕಾರ್ಯವಾದ

ಸಾಂಖ್ಯ ಯೋಗ ದರ್ಶನವು ಸತ್ಕಾರ್ಯವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ. ಇವನ ಪ್ರಕಾರ “ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವು ಅಡಕವಾಗಿದೆ” ಕಾರಣವೇ, ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯವೇ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೇ ಕಾರಣವು ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

ಉದಾ : ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜದಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

(B) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ವಾದಗಳ ಸಮಂಜಸತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವಿವರಿಸಿ 4x5=20

39. ದುಡುಕಿನ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ದೋಷ

Fallacy of Hasty Generalization

40. ಅಸಮಂಜಸ ಸಾದೃಶ್ಯಾನುಮಾನ ದೋಷ

Fallacy of Bad /unsound analogy

41. ವಿವಿಧ ನಿರ್ಣಯ / ಚಕ್ರಕ ದೋಷ

Fallacy of petition Principi

42. ದುಷ್ಪಾವಲೋಕನ ತರ್ಕದೋಷ

Fallacy of Mal –Observation

43. ಕಾಕತಾಳೀಯ ತರ್ಕದೋಷ

Fallacy Post – hoe – ergo – propter – hoc

44. ಆಪ್ತ ವಾಕ್ಯವಾದ

Fallacy of Argumentum – Ad – Vericundium

45. ವ್ಯಕ್ತಿದೋಷಣವಾದ ತರ್ಕದೋಷ

Fallacy of Argumentum – Ad – Hominum

46. ಬಹುಪ್ರಶ್ನಾ/ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ತರ್ಕದೋಷ

Fallacy of complex question

IV. (A) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

2x5=10

47. ನಿಸರ್ಗದ ಏಕಪ್ರಕಾರತೆಯ ನಿಯಮದ ವಿಧಗಳು

- 1) ಅನುಕ್ರಮ ಏಕಪ್ರಕಾರತೆ
- 2) ಸಾಹಚರ್ಯ ಏಕಪ್ರಕಾರತೆ

3) ಸಮಾನ / ಅಸಮಾನ ಏಕಪ್ರಕಾರತೆ

ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

48. ಪ್ರಯೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

1. ಪ್ರಯೋಗವು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂದರ್ಭ/ಉಪಾಧಿಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.
2. ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣಕೊಳ್ಳ ಪಟ್ಟಿದೆ.
3. ಕೃತಕವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು.
4. ಘಟನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬೇಕಾದರೂ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬಹುದು.

ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

49. ಕಾರಣದ ಲಕ್ಷಣಗಳು?

1. ಕಾರಣವು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಾಪೇಕ್ಷವಾದುದು.
2. ಕಾರಣವು ಪರಿಣಾಮದ ಪೂರ್ವಾಂಗದ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ.
3. ಕಾರಣವು ಪರಿಣಾಮದ ಅಪರಿವರ್ತನೀಯ ಪೂರ್ವಾಂಗವಾಗಿರಬೇಕು.
4. ಕಾರಣವು ಪರಿಣಾಮದ ನಿರುಪಾದಿಕ ಪೂರ್ವಾಂಗವಾಗಿರಬೇಕು.
5. ಕಾರಣವು ತಕ್ಷಣದ ಪೂರ್ವಾಂಗವಾಗಿರಬೇಕು.
6. ಕಾರ್ಯ - ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧ ಪರಸ್ಪರ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

50. ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ವಿಧಾನ

ವರ್ಜ್ಯ ಸೂತ್ರ :-

ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವು ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಾಂಗ	ಉತ್ತರಾಂಗ
ABC	PQR
ADE	PST
AFG	PUV

:: A ಯು P ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ವಾಸ್ತವಿಕ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

51. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

1. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
2. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
3. ಉಪಕಲ್ಪನೆ
4. ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ
5. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷ್ಯ
ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು

(B) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

1x10=10

52. ನಿಗಮನ ಮತ್ತು ವಿಗಮನ ಅನುಗಮನಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ

1. ನಿಗಮನ, ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪಕದಿಂದ ಅಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪಕದ ಕಡೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
1. ವಿಗಮನ ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪಕದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪಕದ ಕಡೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

2. ನಿಗಮನ ಅನುಮಾನ ರೂಪ ಸತ್ಯ. ವಿಗಮನ ಅನುಮಾನ ರೂಪ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸತ್ಯ
3. ನಿಗಮನದಲ್ಲಿ ನೆಗೆತವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅನುಗಮನದಲ್ಲಿ ವಿಗಮನದ ನೆಗೆತವಿರುತ್ತದೆ.
4. ನಿಗಮನ ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಧಾರ ವಾಕ್ಯ ಸತ್ಯ ಅಥವಾ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
4. ವಿಗಮನದಲ್ಲಿ ಆಧಾರ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅನುಭವದಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದು
ಇವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

53. ಯದಾರ್ಥ ವಿಗಮನದ ವಿಧಗಳು

ಇದು ನಿಜವಾದ ಮತ್ತು ದಿಟವಾದ ವಿಗಮನವಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಗಮನದ ನೆಗೆತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣವು ಇದೆ.

ಮೂರು ವಿಧಗಳಿವೆ

1. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಲ್ಲದ ವಿಗಮನ / ಸರಳ ವಾಣಿಕೆಯ ವಿಗಮನ
2. ಸಾದೃಶ್ಯಾನುಮಾನ
3. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ / ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಗಮನ
ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು

54. ಜಿ.ಎಸ್ ಮಿಲ್ ರವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ/ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅನ್ವಯ/ವ್ಯತಿರೇಕ ವಿಧಾನ

ವರ್ಜ್ಯ ಸೂತ್ರ

ಸಾಂಕೇತಿಕ ಉದಾಹರಣೆ

ವಾಸ್ತವಿಕ ಉದಾಹರಣೆ

ಈ ವಿಧಾನದ ಗುಣಗಳು

ಈ ವಿಧಾನದ ದೋಷಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು

V. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

2x5=10

55. ಅರಣ್ಯನಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಆತನ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
56. “ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಯುವಕರ ಪಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
57. “ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ” ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಆಧರಿಸಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
58. ಅಂತರ್ಜಾಲ (Internet) ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
59. ಭಾರತ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.